

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

Napirenden a véderő

A képviselőház ülése.

A mai napon szünetelt a technikázás, egyelőre csak fegyverszünet volt a mai csönd, de ez is megnyugtató jelenség. A véderő javaslatokat beszédes obstrukcióban tárgyalták s ez az eredmény fényes elégtétele és igazságának bizonyítéka a miniszterelnök politikájának.

Lukács László miniszterelnök céltudatosan halad a maga útján a parlament munkaképességének helyreállításában. Fáradozása mindenekelőtt a békés kibontakozásra irányul és szívesen veszi az erre irányuló ellenzéki javaslatokat, ha azok a kormány programját nem érintik.

A miniszterelnök az ellenzékkel való minden további tárgyalás előfeltételének azt jelölte meg, hogy a technikai obstrukciót megszüntessék s az ellenzék normális vitában tárgyalja a véderőjavaslatokat.

Nagy sikere az a kormányelnök taktikájának, de része van benne Tisza István gróf férfias erejének is, hogy ez a feltétel ma teljesült. Hosszu idő után végre ma beszédes vitában tárgyalták a véderőt. A miniszterelnök most már szívesen megbírálja az elébe terjesztendő ellenzéki javaslatokat és biztató jelnek vehető egyik Kossuth-párti alelnöknek az a hírlapi nyilatkozata, hogy a véderőja-

vaslat 43-ik szakaszának módosítását célzó ellenzéki proposíció visszautasítása nem lesz indoka egy újabb obstrukciónak s így a békét nem alterálja.

A képviselőház üléséről egyébként fővárosi tudósítónk ezeket jelenti:

Elnöki előterjesztések.

Elnök Tisza István. Bemutatja Rohonyi Gyula levelét, amely szerint boszniai helyettes kormányzóvá történt kinevezése folytán mandátumáról lemond. Bemutatja a legutóbbi zentai választás eredményét, mely szerint Fernbach Károlyt választották meg képviselővé. Több apró elnöki előterjesztése után felolvastatik az indítvány könyv, amelyben Barabás Béla jegyzett be újabb indítványt Tisza István grófnak a Ház elnökévé történt megválasztása tárgyában, amely szerinte törvénytelen formában ment végbe.

Tisza István elnök a házszabályok 198. szakasza értelmében az indítványok írásban is benyújtandók. Barabás ezt elfelejtette miért is az indítvány az indítvány könyvből törölendő, megmarad azonban Barabásnak a joga arra, hogy az indítványt a 197. szakasz értelmezése szerint újból beadhassa. A Jármy István által bejegyzett indítványra nézve, mely szerint a képviselők 100 koronát adományoznak a legutóbbi szocialista tüntetés áldozatai hátramaradottjai részére, erre vonatkozólag azt ajánlja, hogy mivel az ilyen indítványokat nem lehet kötelező Ház határozattal sankcionálni, az eféle adományokat máskor is a pártok előző megegyezése szokta megelőzni, ajánlja, hogy halasszák el az indítvány tárgyalásának kitézését más alkalomra. (Általános helyeslés.)

— A kegyelmes ur, parlamenti elfoglaltsága miatt — ma nem tarthatja meg az audienciát. Helyette az államtitkár ur fogja önöket fogadni.

A kijelentésre sokan ajkbiggyesztéssel feleltek.

— A kik a kegyelmes ur személvéhez — bármilyen okból ragaszkodnak — folytatta a titkár — szíveskedjenek a legközelebbi audiencián jelentkezni és a mai listáról magukat töröltetni.

A listáról több mint a fele a jelentkezőknek törölte a nevét és távozott.

Alig hogy elmentek, megnyílt az egyik ajtó és az államtitkár lépett be rajta. Anélkül, hogy ügyet vetett volna a hailongásokra, keresztülsietett a várótermen és benyitott a fogadószobába, amelynek aajtáját behuzta maga után.

A titkár még egyet-mást javított a listán, azután felkelt, hogy bevigye az írást az államtitkárnak.

— Bocsánat, titkár ur, egy szóra!

Egy fiatal nő ajkáról hangzottak e szavak. A titkár megállt és szemügyre vette a nőt. Körülbelül harminc éves lehetett. Kisse elvirult, de még mindig szép volt. Valamivel magasabb a közepesnél. Karcsu termetén egyszerű fekete ruha feszült meg. A kalapjáról áttetsző lila fátyol hullott az arcára, a

„Mégkövetem a Házat.”

Ezután felolvasták az interpellációs könyvet.

Elnök az interpellációk előterjesztésére javasolja, hogy a Ház egy órakor térjen át. A Ház ehhez hozzájárul.

Elnök ezután utólagosan rendreutasítja Eitner Zsigmondot a mult ülésen történt azon sértő közbekiáltásért „Alávaló rágalom.”

Elnök felszólítja Bikády Antal, Eitner Zsigmond és Polonyi Géza képviselőket hogy a Ház multkori határozata értelmében kövessék meg a Házat.

Az első kettő ezekkel a szavakkal: Mégkövetem a Házat, tett eleget a felhívásnak, ellenben Polonyi Géza kijelenteti, hogy amár meggyőződése szerint a határozat törvénytelen (Zaj a jobboldalon.) mégis eleget tesz a felhívásnak és megköveti a Házat.

Kenedi Géza a mentelmi bizottság előadója teszi ezután jelentését és indítványozza, hogy Kovács Gyulát újabb engedetlenségéért, amely ismételt renitenskedés, tehát súlyosabb beszámítás alá esik.

Egy hang balról: Akasszák fel.

Kenedi Géza . . . további három napra zárják ki a Házból. (Derültség a baloldalon.) A Ház ily értelemben határoz.

A véderőjavaslat.

Elnök: Most következik a véderő javaslat tárgyalása. Ki következik?

Beszkid Antal jegyző: Thaly Ferenc. (Élénk mozgás a jobb és baloldalon.)

Fölkialtások: Itt a béke.

Thaly Ferenc: Már maga az a tény, hogy a véderőjavaslatához hozzá lehet szólni, biztató jelenség arra, hogy a mindenki által óhajtott béke végre valahára helyre fog áll-

mely zavarodottnak látszott amiatt, hogy a figyelmet magára irányította.

A titkár kérdőleg nézett reá. A nő közelebb lépett hozzá és halkabb hangon mondogta:

— Szeretnék utolsónak maradni!

— Szabad kérnem a nevét?

— Kardos Béláné.

Megkezdődött a kihallgatás. Alig egy-két percig tartott mindegyik. Egyik a másik kezébe adta a kilincset. Félkettő tájban végre a titkár Kardos Bélánét hívta.

Kardosné fölkelt, a nagy tükörben még igazgatott valamit a kalapján, aztán benyitott a fogadó szobába.

Az államtitkár a nagy íróasztal mellett állott és a belépőnek könnyed meghajlását fáradt fejbiccentéssel viszonzta.

— Mivel lehetek szolgálatára, asszonyom?

— A férjem dolgában bátorkodtam méltóságod elé járulni . . .

— A férje tanár?

— Az alsó szomolnokai gimnáziumban a magyar nyelv tanára és az a legfőbb óhajtam, hogy a fővárosba kerüljön.

— Bajos . . . nagyon bajos . . . mormogta az államtitkár.

Kardosné visszahajította a fátyolát. Az államtitkár arcán a megdöbbenés árnyéka suhant át. Fürkésző szemmel nézte a szép

A miniszter előszobája

Irta: Fehér Jenő.

A miniszter várótermében mintegy harmincan lesték a perct, hogy ő excellenciája magas színe elé kerülhessenek. Többnyire tanárok, tanítónők, akik személyes bemutatkozás révén gyorsabb előmenetelt, legrosszabb esetben áthelyezést reméltek. Itt-ott egy pap, aki lila színű cingulusán babrált és leghőbb vágya az volt, hogy olvasó vagy éneklő kánonokká lehessen. Az egyik közülük most felkelt a puhára párnázott bőrpamlagról és kissé táncleptekkel odaleített a titkár asztalához.

— Sokáig késik önagyméltósága — mondotta panaszos hangon — már félegyre jár az idő, holott az audiencia tizenkét órára van kitűzve.

— A kegyelmes ur valószínűleg a parlamentben lesz elfoglalva — felelte a titkár, miközben szemével átfutott a kihallgatásra jelentkezők névsorán.

E pillanatban megszólalt a villamos csengő, amelynek hangjára a titkár felugrott aszékéről.

— Pardon — mondá — az államtitkár ur hívat.

Azzal kirohant.

Pár perc múlva újra megjelent a teremben és fennhangon mondá:

29.
mök
ettek
ban

Tobban tisztít mint az összes többi fém tisztító szerek!

uel
zte ::
alá, ahol
műbádo-
bádagos

!!
tó és
razzá
rtják
mész-

u. 5.

phérre
ék, ha
hasz-
olunk
CHT-
inden
inden
terén
hogy
PPAN
tesíté-

az
nat.

ni. (Általános helyeslés.) Beszéde további során engedelmet kér a Háztól, hogy eltérhessen a tárgytól és statisztikai adatokat sorolhasson fel.

Elnök: Azt hiszem, a Ház az engedelmet megadja.

Thaly Ferenc: Részletesen megvilágítja a javaslatot pénzügyi szempontból, majd azt mondja elősmeri, hogy a hadsereget meg kell reformálni, de olyan hadseregért, mely szerinte nem a mienk, nem hoz áldozatot. Hosszasan beszél, majd beszéde végén határozati javaslatot nyújtott be, hogy vegyék le a véderőt a napirendről és állítsák fel a magyar nemzeti hadsereget.

Kállay Ubul részletesen foglalkozik a véderőjavaslattal. A nemzeti kívánságokról szól Magyarország a Habsburg-háznak védőtámasza, adják meg háta nemzeti kívánságokat.

Interpellációk.

Egy órakerék tért át a Ház az interpellációkra.

Weszprémy István amiatt interpellált, hogy miért adták ki a püspökladány—kabai máv. földmunkákat egy debreceni tojáskereskedőnek, akit a püspökladányi állomás kibővítési munkáira is kiszemeltek. A környéken pedig 2500 földmunkás van. Intézkedést kér ez ellen.

Kiadták a kereskedelemügyi miniszternek.

Ezután **Fernbach Károly** és **Ivánka Imre** interpelláltak a zentai választások miatt.

Az ülés a napirend megállapítása után fél kettőkor ért véget.

Az ellenzék tárgyalásai.

Dél előtt is, délután is tárgyaltak ma az ellenzéki pártok képviselői Kossuth Ferenc lakásán az ellenzék egységesítése érdekében. Ma délután négy órakerék Kossuth Ferenc találkoztak Apponyi Albert gróf, Mezőssy Béla, Gáll Sándor, a Justh-párt részéről Holló Lajos, a néppárt részéről Szmracsányi György, a pártonkívüliek részéről Károlyi Mihály gróf. Az értekezlet úgy a véderő, mint a választójog kérdésében megállapodásra jutott, ezt holnap szövegezik meg és pénteken terjesztik a képviselőház elé.

Minisztertanács.

Ma délben a miniszterelnök fogadószobájában rögtönzött minisztertanács volt, amelyen az árvíz okozta pusztításokkal foglalkoztak s a nyújtandó állam segítségéről tárgyaltak.

Hazai Samu honvédelmi minisztert már tegnap utasította katonailag a parancsnok-

vonásokat, amelyek mintha a régi emlékeket ébresztették volna fel benne.

— Régóta férjmél van már?

— Tizenkét éve.

— A leányneve?

— Az vagyok, akinek méltóságod gondol. Vermes Ilona.

— Lám, lám . . . — mondá halk hangon az államtitkár — nem akart feleségül jönni hozzám, igaz, hogy egészen kis hivatalnok voltam a tanfelügyelőségénél . . .

— Nagyon sokszor gondoltam azóta méltóságodra. De a jószágát nem akartam igénybe venni . . . Ma is abban a hiszemben voltam, hogy a miniszter elé kerülök és csak a véletlen . . .

— A véletlen huncutkodott, ugyebár?

Kardosné mosolygott. Ez a mosoly éles vonalban kirajzolta azt a ráncot, amely a szeme szögletében eddig rejtve maradt.

Az államtitkár észrevette.

— Ami kérését illeti, biztos ígéretet nem tehetek. Két-három év múlva talán . . . A kérvényét mindenesetre hagyja itt.

Azzal biccentett egyet a fejével. Kardosné meghajította magát. Zavarában alig találta meg a kilincset.

Mikor a lépcsőházba ért, a karmantyujából kivette a kis tükörét és belenézett. A szeme könnyelábbadt és az egyik könnycsepp ráhullott a kis tükörrre.

ságokat, hogy azokat a tartalékosokat, akik az árvíz sújtotta vidékekről valók azonnal szabadságolják.

A közgyűlés előkészítése

A teljes tanácsülés javaslatai.

Debrecen város tanácsa **Domahidy Elemér** főispán elnöklelte alatt ma folytatta teljes ülésben a közgyűlés tárgysorozatának tárgyalását, amelynek során a zárszámadást és ezzel kapcsolatban az erdőkezelésnek anynyiszor beszéd tárgyává tett ügyét is elővette.

Ez alkalommal szóba került a Piac-utcáról nyitandó új utca kérdése, amely most már nemcsak a városszabályozási tervet, de a jogos magánérdeket is érinti. Tudvalevő ugyanis, hogy a Piac-utca 60. számú telken át a Varga-utca a városszabályozási terv utcanyitást tervezett. Nagyon helyesen, mert a Szent-Anna-utcától a Verbőczy-utcáig semmiféle átjárás a megnyitandó parallel-utcába nincsen. A tanács azonban az építési engedélyt megadta, amit a közigazgatási bizottság viszont megtagadott. Így az ügy két év óta húzódik s a telek tulajdonosa most birtokában van egy értékes teleknek, de azt semmire sem használhatja. Sem nem építhet, sem a város meg nem váltja. Helyesen nyert ez kifejezést ma a tanácsülésen, hogy az ilyen eljárás alkalmas arra, hogy tönkretegy a telektulajdonost. Amennyire elene voltunk mindig annak, hogy ilyen alkalom kihasználásával a város bőrére telekspekulációt folytassanak egyes emberek, anynyira nem tartjuk helyesnek, hogy egyesek a köz kedvéért s még kérdés, hogy a köz kedvéért-e, ilyen nagy károkat szenvedjenek.

A tanácsban és egyebütt is, a bizottságokban számtalanszor elhangzott annak bizonyítása, hogy a kérdéses utcanyitásra mennyire szükség van, tehát tulhajtott óvatosságból épen nem szabad olyan politikát követni, amely míg egyrészt, egy embert megkárosít, másrészt megtakarításhoz sem vezet, mert minden hónappal csak emelkedik az az ár, amely helyett előbb sokkal olcsóbban meg lehetett volna szerezni a telket. — Méltányoljuk s ismerjük ama tiszta s a város érdekében működő intenciókat, amelyek a mai állapot s a magánost kényszerhelyzetbe kergető taktika fentartása mellett vannak, de a magunk részéről jogérzésünk nem tud a mai helyzetbe belenyugodni.

A tanácsülésen ma tárgyalt egyes ügyekről a következőket jelentjük:

Mindenekelőtt az 1911. évi zárszámadást tárgyalta le a tanács, sokban hozzájárulva a jog- és pénzügyi, részben pedig a gazdasági bizottság véleményeihez, vagy a felügyelő bizottság megjegyzéséhez.

A Piac-utca 60. számú ház helyén nyitandó utcára vonatkozóan azt határozta a tanács, hogy előbb megkísérli a tárgyalást és megengedést a telektulajdonossal és a szomszédokkal. Hogyha kedvező eredményt tud elérni a telek árára és a szomszédoktól hozzájárulás nyeresé dolgában, akkor az ügy érdemleges határozathozatal végett betérjesztik a közgyűlés elé.

Javasolja a tanács, hogy **Gyöngyösi Viktor** színházi festőnek és gazdának, tekintettel arra, hogy régi, érdemes és sokat érő tagja a városi tisztviselőknak, fizetését 600 koronával egészítsék ki, ami a nyugdíjba nem számítana be.

A városi tisztviselők özvegyeinek ama kérésére, hogy özvegyi segélyük fölemeltesse, a tanács azt javasolja, hogy ezt a közgyűlés ne teljesítse, mert ellenkezik a szabállyal, hanem kegydíj címén egészítse ki a megfelelő összegre mai özvegyi segélyüket.

Nem javasolja a tanács a Wesselényi-tér 8. számú ház megvételét. Javasolja ellenben a Debreceni Termény- és Áruraktár részére a monostorpályi uton tervezett iparvasut engedélyezését 25 évre, 100 korona évi jogelisméresi díj fizetése s ama kötelezettség

mellett, hogy az átjárókat tartozik a társaság a saját költségén és anyagával burkolni.

A Vecsey—Bruckner-telep csatornázására vonatkozóan azt javasolja, hogy a csatornázást 16000 korona költséggel létesítsék, ebből 6000 korona a laktanya terhére esvén, ennek felét, 3000 koronát a város tartozik fedezni, míg a többi 6 filléres díjalapon a lakosság fizeti.

Még néhány ügyet a holnap tartandó ülésen beszél meg a tanács.

A pünkösztői lóversenyek

A két nap eredményei.

Röviden már megemlékeztünk a pünköszt vasárnapi és hétfői lóversenyekről, amelyek mint mindig fényes sport eseményei Debrecen városának. A nem kedvező idő dacára is előkelő, nagy közönség látogatta a versenyeket, amelyek a versenyrendezéséggé buzgalmból minden tekintetben kiválóan sikerültek. A versenyrendezéséggé a következők állott: Igazgatóság Horthy Szabolcs, Kovács József, Liptay Béla és Szápáry József gróf, Biró Nemes János gróf. Az urlovak szövetkezete részéről Liptay Béla, Mázsáló: Nedeczky Ferenc őrnagy, Indító: Moschack I. Handicaper: Magyar Elek, Pályaorvos: Brunner Lajos dr. Totalizátor vezető: Pallaghy Béla. Titkár: Loránt József.

A verseny eredményeiről tudósításunk a következő:

Első nap. Vasárnap.

I. Nyeretlenség verseny. Indult 7 ló. 1. Negropontes Gy. 3. éves sárga ménje Gun, lovagolta Eszterházy K. gróf hadnagy. 2. Kállay Regina 3 éves pej ménje, lovagolta Wodianer B. hadnagy. 3. Manasteriotti Ferenc százados 3 éves pej paripája St Asaph, lovagolta Edlinger főhadnagy. Tot. 5:20, 10:40.

II. Debrecen sz.kir. város díja. Indult 5 ló. 1. Bánffy Albert báró 4 éves pej ménje Csibész, lovagolta Issekutz Gyula főhadnagy. 2. Kállay Szabolcs 5 éves sárga kancája Rolly, lovagolta Eszterházy K. gróf hadnagy. 3. Tövisgyházi ménes. 3 éves pej ménje Pengő, lovagolta Follis főhadnagy. Tot. 5:17, 10:35.

III. Hortobágyi díj. Indult 6 ló. 1. Gencsy Károly 4 éves szürke kancája Teneriffe, lovagolta tulajdonos. 2. Liptay Béla 3 éves sötét pej ménje Szegény legény, lovagolta Sibrik főhadnagy. 3. Negropontes Gy. 3 éves sárga ménje Jako, lovagolta Eszterházy K. gróf hadnagy. Tot. 5:65, 10:131.

IV. Nyulási gátverseny. Indult 7 ló. 1. Issekutz Gyula főhadnagy 5 éves szürke kancája Samuela, lovagolta tulajdonos. 2. Liptay Béla 5 éves sárga kancája Veszta, lovagolta Sibrik főhadnagy. 3. Kállay Szabolcs 4 éves pej kancája Gredine, lovagolta Eszterházy K. gróf hadnagy. Tot. 5:11, 10:23.

V. Eladók akadályverseny. Indult 6 ló. 1. Molnár Lajos főhadnagy 4 éves pej kancája Dollár, lovagolta Follis főhadnagy. 2. Edlinger Oszkár főhadnagy 4 éves pej paripája Hütlen, lovagolta a tulajdonos. 3. Kállay Regina 4 éves pej kancája Habakuk, lovagolta Wodianer B. hadnagy. Tot. 5:33, 10:66.

Második nap. Hétfő.

I. Eladók handicapja. Indult 5 ló. A lovakat szokék lovagolták. 1. Wodianer B. hadnagy 3 éves sárga kancája Répa, lovagolta Kopitlanszky. 2. Neimans R. báró 5 éves pej kancája Mostoha, lovagolta Hujber. 3. Craenenbroeck E. százados 5 éves pej ménje Tok, lovagolta Galló. Tot. 5:27, 10:55.

II. Pallagi handicap. Indult 6 ló. 1. Molnár Lajos főhadnagy 3 éves sárga ménje Füttyös, lovagolta Follis főhadnagy. 2. Negropontes Gy. 3 éves sárgaménje Gun, lovagolta Neimans báró. 3. Haber Lajos 5 éves pej kancája P. S., lovagolta Eszterházy K. gróf hadnagy. Tot. 5:13, 10:26.

III. Totalisateur-verseny. 1. Liptay Béla 3 éves sötét pej ménje Szegény legény, lovagolta Sibrik főhadnagy. 2. Manasteriotti

Ferenc százados 3 éves peji paripája St. Asaph lovagolta Follis főhadnagy. 3. Neimans R. báró 3 éves peji paripája Wamba, lovagolta Eszterházy K. gróf hadnagy.

IV. Hadseregi akadályverseny. 1. Molnár Lajos főhadnagy 4 éves peji kancája Dollár, lovagolta Follis főhadnagy. 2. Wodianer Béla hadnagy 4 éves sárga ménje Bleirot II., lovagolta a tulajdonos. 3. Mikes Andor hadnagy 5 éves peji kancája Geri, lovagolta Sibrik főhadnagy.

V. Nagyerdői akadályverseny. Indult 6 ló. 1. Issekutz Gyula hadnagy 5 éves szürke paripája Nana Szahib, lovagolta a tulajdonos. 2. Kállay Szabolcs 4 éves kancája Gredine, lovagolta Eszterházy K. gróf hadnagy. 3. Kállay Regina 4 éves peji paripája Habakuk, lovagolta Sibrik főhadnagy: Tot. 5:8, 10:16.

VI. Vigasz verseny. Lovagolták zsokek. 1. Kállay Regina 3 éves peji ménje Péter, lovagolta Wechermann. 2. Liptay Béla 5 éves sárga kancája Veleszta, lovagolta Kopitlanszky. 3. id. Benson 3 éves peji ménje Mén Maróth, lovagolta Hujber. Tot. 5:20, 10:40.

A verseny napot a Mezei gazdák versenye zárta be.

Negyven millió örökség

Különös illetékfizetés

Ebben a szűkös, vigasztalan pénzügyi helyzetben, nehéz válságok verejtékes óráiban, a bankok és kereskedők egészen elfelejtkeztek arról, hogy csak a kezüket kell kinyújtani és Debreczenben nagyszerű aranyforrás nyílnak számukra. Végre megvan az a kincs Mecénás, aki potyogtatni fogja a milliókat, mihelyt eszükbe jut a fizetéképtelen kisembereknek, hogy szerény kérésükkel hozzá forduljanak:

— Kedves Novák ur, nem lenne nekem egy csekély kis szívességet? Adjon kölcsön pár milliót, hogy zilált anyagi viszonyaimat némiképen rendbe hozhassam.

Ugy áll a dolog ugyanis, hogy Novák Antal szerény anyagi viszonyok közt eléggé asztalos a múlt év júniusában egy napon arra ébredt, hogy negyven millió korona boldog tulajdonosa lesz. Ausztráliából — kissé messziről — ültött be hozzá a nagy szerencse. A melbournei konzulátus hivatalos hirdetményt tett közzé a Budapesti Közlönyben, amelyben néhai Novák Lipót Sidneynben élt aranybányatulajdonos örökösait reklamáta. A hivatalos közleményben megjelent hirdetmény szerint százhuszmillió korona értékű vagyon maradt az elhunyt gyermekeken nábob után. Megállapítást nyert az is, hogy Novák Lipót nagybátyja volt Novák Irma és Endre budapesti és Novák Antal debreceni lakosoknak. A boldog örökösökre tehát az ausztráliai törzsvagyomból fejenként 40—40 millió vár. Egyszerű csak vár, mert hagyatéki perek hosszú processzusa indult meg, amikben Novák Antal képviselőt egy jónevű helybeli ügyvéd vállalta el.

Azóta Novák Antal várja a közelgő jövőt, amikor felosztásra kerülnek a tengeren túl heverő milliók.

Ami nem fog valami simán és a közeli időkben történni, mert az újabb jelentkező örökösök már nemcsak a hagyatékok tartanak igényt, de annyira biztosak a maguk dolgában, hogy már milliókat is kikölcsönöznek abból s akad adóhivatal, mely ezt az ügyletet annyira komolyan veszi, hogy az illetéket is kiszabja arra. Amint az Nagyváradon történt.

Ott is él egy Novák örökös: Novák József, volt városi számtiszt, jelenleg egy műkertész telepen irodatiszt. Akinek van egy jó barátja Farkas József. A milliomosnak készülő irodatiszt a multakban Farkas Józseffel együtt gyakran tanácskozta meg a hagyatéki eljárás fejleményeit és úgy látszik szoros barátság fejlődött ki közöttük.

— Kedves drusszám, — mondta egy na-

pon Farkas József Novák Józsefnek. — pénz kéne.

— Mennyi kéne, kedves drusszám? — kérdezte Novák József Farkas Józseftől. — Elég lesz egy millió?

Az egyezség megtörtént. Novák József szavát és paroláját adta Farkas Józsefnek, hogy a reá eső 40 millióból, mihelyt kézhez kapja a pénzt, kerek egy milliót nyújt át botjáról és csekély nyugdíjára támaszkodva Farkas Józsefnek.

És Farkas József, amint tegnap kiderült az egy millió erkölcsi tőkével igen okosan gazdálkodik. Tegnap ugyanis a nagyváradi Magyar Királyi Adóhivataltól következő átirat érkezett a nagyváradi rendőrséghez:

Ni. 387. sz.

Rendőrkapitány Hivatal!

Miután Farkas József (Szent János-utca 194. sz.) lakos terhére itteni Ask. 4979—911. t. a. előirt 3125 korona illeték a Novák Józseftől kölcsön kapandó 1.000.000 korona kifizetésének megtörténtekeor lesz fizetendő, emnélfogva tisztelettel megkeressük, miszerint 8 nap alatt közölni sziveskedjék, hogy nevezett Farkas József kölcsön kapta-e már az 1.000.000 koronát?

Magyar Kir. Adóhivatal.

Nagyvárad, 1912. V/28.

Frankó, s. k.

A rendőrségi iktatóban 11.021. Rk. számot kapott a komoly akta és kiosztották az elintézendő ügydarabokhoz. Valószínű, hogy a hivatalos rendőrségi válasz, amely az adóhivatalhoz megy, a következő lesz:

M. Kir. Adóhivatal!

Helyben.

Kérjük tisztelt Cimedet, hogy a Novák József által Farkas Józsefnek kölcsönadandó egy millió korona ügyében egy kis türelemmel lenni sziveskedjék.

Rendőrség.

A vasúti kocsihiány orvoslása

Értekezlet a kamaránál.

Az őszi szállítási idényben rendszeresen fellépő vasúti kocsihiány orvoslására hivatott zárt tehervonatok rendszeresítése tárgyában magas színvonalu értekezletet tartott ma délután a kereskedelmi és iparkamara Falk Lajos kereskedelmi szakosztályi elnök vezetésével. Az értekezletben megjelentek Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök, a m. kir. államvasutak üzletvezetősége képviselőiben Gál Samu és Klár István ellenőrök, a Magyar Általános Hitelbank képviselőiben Reich Viktor, Dresner Armin, az István-malom igazgatója, Rosenthal Ferenc kamarai tanácsos, Strasser és König termény nagykereskedő cég képviselőiben Szabó Henrik, Geiger Simon terménynagykereskedő, Frankl Andor terménynagykereskedő, Hollaender Adolf és fia cég képviselőiben Huiós Géza. A kamara hivatala Rácz Lajos dr. s. titkár, Radó Rezső dr. fogalmazó és Julow dr. s. fogalmazó.

Falk Lajos elnök megnyitva az ülést, üdvözölte a megjelenteket s röviden ismertette az értekezlet célját s egyben felkérte Szávay Gyula titkárt a tárgy előadására.

A kocsihiány.

Szavay Gyula titkár röviden vázolja a rendszeres kocsihiányának a kereskedelmi forgalomra gyakorolt káros hatását. Bár az egész országban általános a kocsihiány az őszi szállítási idény alatt, mégis a debreceni kamara kerülete érzi azt minden évben leg-súlyosabban. Ezért különös fontossággal bír a kamarakerület érdekeltségére minden oly kezdeményezés, melytől a helyzet orvoslását lehet várni. Ez alkalommal a helybeli üzletvezetőség kezdeményezésére a zárt tehervonatok rendszeresítése kerül tárgyalásra. A zárt tehervonatok rendszeresítése folytán elkerülhető lenne a tehervonatok sok időt rabló szétosztása és újra sorozása s ezáltal

biztosítható lenne a kocsik gyors fordulása s jobb kihasználhatása. A zárt tehervonatok rendszeresítésének akadálya azonban az, hogy az üzletszabályzat intézkedései szerint a vasut köteles az árukiüldeményeket a feladás sorrendjében továbbítani. Egy és ugyanazon napon az egyes állomásokon a legkülönbözőbb utirányokba adnak fel árukiüldeményeket, úgy, hogy egy bizonyos határállomásig menő zárt tehervonatot csak az esetben lehetne indítani, ha az illető határállomásra feladott kiüldeményeket pár napig a vasut gyűjtené. Ez azonban az üzletszabályzat rendelkezéseitől való eltérést jelentene. Az értekezlet célja tehát az, hogy a kereskedelmi érdekeltség megvitassa a kérdést: a zárt vonatok rendszeresítéséből várható előny megéri-e a feladási sorrendben történő elszállítástról való lemondást.

A zárt tehervonatok.

Gál Samu részletesen ismerteti a zárt tehervonatok rendszeresítésének nagy előnyét. A szállítási időtartam csökken, elkerülhető az elágazó állomásokon a vonatok rendezése. A rendszeresítés feltétele, hogy egy-egy határállomásra legalább 25 kocsi rakomány álljon rendelkezésre, ennek elérése céljából a vasut az egyes szállítási vonalszakaszokon összegyűjtené az egy határállomásra feladott kocsikat s azokat egy vonatba egyesítve, az egyes nagy csomópontokról zárt tehervonatokként küldené a határállomásokra. Természetes, hogy a szállítóknak le kell mondanik ezzel szemben a feladási sorrendben történő elszállítástról, a kocsiknak ez uton biztosított gazdaságosabb kihasználhatása azonban mégis lehetővé tenné a kiüldemények gyorsabb elfuvarozását. A zárt tehervonatok járatása megszüntetné az egyes elágazási állomásokon a hosszadalmas kezelést s ezáltal az elágazási állomásokat is mentesítené a torlódásoktól. A mai különböző rendeltetési állomásra irányított kocsikból álló tehervonatok kezelése egy-egy nagyobb elágazási állomáson 12 óráig is el-tart, a zárt vonatok kezelése ellenben alig vesz 15—20 percet igénybe. Az áruk gyorsabb elszállítása a vasúti állomások raktárait is megszüntetné a túlszulfaltságtól.

A vita.

Reich Viktor szerint a kereskedő érdekeltség szívesen beleegyezik abba, hogy a vasut a feladási sorrendtől eltérve, zárt vonatokkal gyorsabban szállítsa el a feladott kiüldeményeket.

Dresner Armin minden a mai helyzetet szanaló lépést örömmel fogad. Gondoskodni kell azonban, hogy e szóban forgó rendszer gyakorlati megvalósításának akadályai ne legyenek. Nyugati irányban mindenesetre lesz a zárt vonatok indíthatására elég kiüldemény. A keleti határállomásokra azonban már nehezebb lesz a zárt vonatokat összeállítani. A fődolog mindenesetre az, hogy a vasut szállítson, a sorrendtől el lehet tekinteni.

Klár István felvilágosításul megjegyzi, hogy főleg a nyugatra irányuló kiüldemények szenvedtek késedelmet. A keleti határállomásokra feladott gabonakiüldemények szállításánál távolról sem voltak oly nagyfokú zavarok.

Rosenthal Ferenc szerint mindenesetre meg kell kísérteni a zárt tehervonatok rendszeresítését. A kereskedőket az, hogy a vasut a zárt vonatokat hogyan közlekedtetni, nem érdekli. A kereskedőkre az a fontos, hogy a kiüldeményeket a vasutnak átadják. Mindenesetre igen nagy előnye lesz a kereskedőknek, hogy tudni fogják a zárt vonatok indításának idejét, mert akkor a szerint intézhetik a kiüldemények berakását. Mondja ki az értekezlet, hogy a zárt vonatok rendszeresítését feltétlenül kívánatosnak tartja s ez irányú felterjesztés tételére kéri meg a kamarát.

Szent-Királyi Tivadar, Geiger Simon, Falk Lajos, Szávay Gyula, Szabó Henrik és Gál Samu felszólalása után az értekezlet egyhanguan állást foglalt a feladási sorrendben történő elszállítástól való eltérés és a zárt tehervonatok rendszeresítése mellett. —

Egyszersmind felkéri a kamarát, hogy ez ügyben tegyen a kereskedelmi miniszterhez felterjesztést s annak támogatására kérje fel a többi kamarát is.

Kiszaladt a golyó

Véletlen és öngyilkosság.

Ma délután egy halálos és egy súlyos sebesülést eredményezett két revolverből kiszaladt golyó. Az egyiket egy elkeseredett közkatona küldte szolgálati fegyverével a szívébe, a másik játék közt szabadult ki hüvelyéből s egy fiatal leány mellébe hatolt, épen a szíve mellett.

Mindkét eset felett ott lebeg a miszticizmus, mely eltakarja a dolgok fejlődését és lefolyását, ezért hosszabban nem is hatolhatunk a két pisztolylövés eredetének a kutatásába, mint ahogy a hivatalos irások szűk szavú jelentése közli azt velünk. Bár valószínű, hogy mindkét esetben része van a dolgok intézésében annak a nagy erőnek is, amelyet lelkirugónak nevezünk s amelyet a két fegyver ravaszát talán egyazon pillanatban, de más okokból rántotta meg.

A gyöngyélet.

Csór Pál honvédgyalogos közkatona, a debreceni 3. honvédgyalogezred 11. századánál szolgált. Becsületes, szorgalmas, jómagaviseletű fiú volt, akit a pajtásai is szerettek. Csak a katonáélet rideg, sokszor megpróbáltatásokkal terhes levegőjét nem tudta megkedvelni s bizony sok keserű órát élt át a kaszárnya falai között. Bizonyosan voltak neki ellenséges szándéku társai, akik felebbvalói előtt lebecsülni akarták és ezért szemből szíve is okoztak neki. Mert a jobb családból származó fiatal katona sokat panaszkodott, hogy nem bírja elviselni a katonáéletet. Többször emlegette, hogy öngyilkos lesz.

Tegnap aztán, amíg bajtársai a napi robotban agyonfáradva, jóízűen álmodoztak, végre is hajította szándékát. Megvárta, amíg az egész kaszárnya elcsendesedik s éjfél után az öröket is felváltják. Akkor a fegyverállványról lekasztotta szolgálati fegyverét, azt egy gyakorlóöltéssel megtöltötte s hasba lökte magát. A hatalmas durranásra megremegek a kaszárnya falai s a szokatlan időben történt lövés nagy pánikot idézett elő. Pillanat alatt összefutott a kaszárnya népe s az ezredorvos is előkerült. Segíteni azonban nem lehetett a szerencsétlen fiún, aki reggelre kilehelte életét. Nem bírta — a gyöngyéletet.

Fiatalok, ha fegyverrel látszanak.

Bernstein Róza nagylétei leányzó 16 éves volt, — Rosenfeld Áron bádigos segéd valamivel több. Együtt ültek benn a kis, falusi házban, amelynek az ablaka a tavaszi illattól áradozó kis kertecskére nézett. Bizonyosan behallatszott a madarak vidám csicseregése is, amint az ágak között egymással kergetőztek. Ez nagyon szép lehetett!

És a fiú megfogta a leány kezét, az nem ellenkezett s talán nagyon boldognak érezték magukat ebben a pillanatban. Aztán megboldogtalánabbak lettek, mint azelőtt voltak. Mert jelentkezhetett valami akadály, amely azt mutatta, hogy ez nem lehet mindig így. Erre kerülhetett elő valamely komor gondolat, amely vonatkozásban állott a revolverrel, mert másként alig magyarázható, hogy egy fiatal legény, meg egy leány revolver-

hez nyulhattak volna. Aztán elsült a fegyver. —

Dörrenése sirással, jajjal töltötte be a házat. Jöttek a szülők, testvérek, szomszédok és megdöbbenve, ijedten kérdezték:

— Mi történt?

— Nem tudom. Csak a fegyver elsült és mellbe találta a szép Rózát!

Mert Róza bizonyosan szép, hiszen 16 éves, akiért az a legény, akinek a kezében a fegyver véletlenül elsült, nem először jöhetett a házba.

Talán így történhetett? ! . . .

(gy. zs.)

Három interpelláció

A holnapi közgyűlés napirend-előttje.

Nulla dies sine linea. Illetve itt most sine interpellatione. A holnapi közgyűlés is megtermi tehát a maga napirend előtt történő történéndőit, amelyek során valószínűen borzalmas leleplezések fognak történni.

Nem tartozik szerintünk a helyes formák közé az a kérdés feltevés, amely egyszerűen a felelősségre vonás jellegét is magán viseli azokért a dolgokért, amelyeket az interpelláció mindig szemrehányóan, rosszalóan, vádolóan említ meg. Mert maga az interpelláció formájában, lényegében s történeti multjában és az alkalmaztatási szokásoknál fogva mindig ilyen színezetű.

Hagyjuk ezt a nagy játékot a tisztelt Háznak, ahol taktikai, időlopási és egyéb igen-igen sokszor haszontalan okokból használatot és létjogosultságot szerzett s néha azzal bír is. De itt a közgyűlésnél, a törvényhatóság életében nincs arra szükség. A törvényhatósági bizottsági tagoknak joga, de sőt kötelessége az egyes közkérdésekről meggyőződést szerezni. Ezeket az interpellációba foglalt kérdéseket mind meg lehetett volna tudni annál inkább, mert a közgyűlés tagjainak módjában van meg is tudni, hogy melyik dolog, hogyan áll.

Debrecen városa közgyűlésének az anynyi sok váddal, gyanúsítással megzaklatott nyugalmat nem szükséges egyáltalán ilyen újabb formájú s — ismételiük, mindig a vád színezetét is magán viselő — bombasztokkal megszavazni. Mert hiába inkább látszik egy ilyen interpelláció arra alkalmasnak, hogy bizonyos körökben tetszetős hatást érjen el, mint arra, hogy eredményesen segítsen elő némely dolgokat. A városnak pedig most inkább az együttműködő közgyűlésre mint interpellációra van szüksége.

Mindezt pedig elmondtuk sine ira et studio azért, mert Révi Nándor dr bizottsági tag, aki élénken részt szokott venni mindig a közügyekben, három irányú interpellációt jelentett be és pedig:

1. Arra nézve, hogy kiket terhel a várossal bíró polgárai közül a vízvezeték bevezetése, mert erre vonatkozólag a vízvezetési és csatornázási szabályrendelet ellentétes rendelkezéseket tartalmaznak. Ezzel kapcsolatban megkérdezem, hogy miért nem nyomtatott és adatott ki mindeddig a vízvezetési szabályrendelet az érdekeltek tájékoztatására?

2. Arra nézve, hogy mikép intézkedik a tekintetes tanács próba tarmak burkolat alkalmazása tárgyában és hogy ennek jósága felől ki adott és ki ad majd a tanácsnak szakvéleményt?

3. Az Arany János-utcai kut mellett elterülő s a kutat esőzés idején meg is fertőző tó lecsapolása tárgyában.

Mindezekre kérdésekre a legmegnyugtatóbb feleleteket az akták maguk s a szükséges s a lelkiismeretes érdeklődés adhatta volna meg.

Tudjuk ugyanis, s más mindenki is megtudhatta volna, hogy a tanács a vízvezeték vonatkozó rendelkezéseket hirdetményileg közölte s azt minden háztulajdonosnak kézbe sitette is.

A tarmak burkolatra vonatkozóan szükséges intézkedésekről tanácsai határozat is van, amely határozatról a lapok is irtak.

Az Arany János-utcai kut dolga pedig a rendőrség hatáskörébe tartozik s kétségtelen, hogy igazán és hamar sokkal inkább célhoz vezető, ha amennyiben Rostás István főkapitány már eddig nem intézkedett volna neki szólni, akiről tudjuk, hogy minden ilyen ügyben milyen lelkiismeretesen szokott eljárni.

De hát az ügyrend ismeri az interpelláció rendszerét és így holnap országgyűlési formájában tudjuk meg mindezeket.

A debreceni tüdőbeteg szanatórium

Egy magyar író Debrecen határozatáról.

Abban az élet-halál harcban, amelyet az emberiség az egészségért folytat a természet millió mérge, bacillusa ellen, egyik legrettegetesebb, leggyilkosabb ellensége az embernek a tüdővész, amelynek pusztítása borzalmasabb, nagyobb, rettentőbb, mint a leggyilkosabb háborúé. A kultúrával együtt halad a védekezés eszközeinek szaporodása. — Ez eszközök megteremtése egyik legelső feladata a köznek, a társadalomnak s mindazoknak, akiknek ezt módjuk kötelességükké teszi. E kötelesség teljesítése a legszebb erény, mert nemesak egyeseket, hanem társadalmat ment meg. —

Büszkesége lehet Debrecennek, hogy a nagy küzdelemben kivette a részét, a maga kötelességének eleget tesz. Egy tüdőbeteg szanatóriumra telket és 200000 koronát adott. Ezzel a ténnyel foglalkozott a napokban egy tekintélyes fővárosi lap hasábjain Lux Terka, a kiváló író, aki hosszabb cikket irt ez alkalommal a tüdővész borzalmairól és Debrecen áldozatkészségéről. A cikkből közöljük a következő részleteket:

Hogy paragrafusokra szedve, aránylag 0 a gonoszul szerencsétlenek száma a testi betegekhez képest, bizonyos. Hogy mekkora számot tesz ki a magyarországi börtön és fegyházlakók száma, nem tudom. Hogy évente csak 80.000 tüdőbeteg halottunk van, ezt naponta halljuk. S hogy ugyanezen betegséggel megfertőzve fél millió lélegzik közöttünk, ezt is eleget halljuk.

És ezek dacára, állami fegyházzal, fegyházzal tele van az ország, tudjuk, hogy minden törvényszéki székhelyen tart fenn az állam egy-egy büntetési és részben javítási célú hülékot, csak a szomorú szerencsétlenek, a halál és nem a bírák által kiszabott elítéltekhez mostoha a belügyi kormány. Hatszáz ezer koronát szavaz meg évente közegészségügyi célokra és a társadalom által fenntartott József főherceg szanatórium-egyesület gyulai házának évi ellátása egyedül 200 ezer koronába kerül. Hogy az állam 600 ezer koronájából mi esik speciál e szomorú líri nagy magyar betegségre, körülbelül nem nehéz kiszámítani. Minden országnak legfontosabb kérdése a közegészségügy, míg a kultúra is csak azután jön s nálunk mindenképp a legjelentéktelenebb. Mindenki, állam, városok, társadalom, a szociális eszméken lovagol, hebehurgyán, iskola nélkül, komolyság nélkül. Ahelyett, hogy először mindent az egészségért cselekednének, mindenbe belekapnak, rendszer, megfontoltság, életismeret, komoly politikai érzék nélkül és sokszor lelkiismeretlenül.

A társadalom és ebből a kevésbé vagy nos osztály aránytalanul többet áldoz, mint az állam. De az államnál is maidnem közönyösebbek a városok. Elsősorban Budapest. Főlölesleges építészeti és szépészeti célokra olyan összegeket dobál ki, amilyeneket egy olyan országban, ahol évente 70—80000 ember pusztul el tüdővészben, szociális koponya mellett bűn kidobálni. Most Debrecen város adta tanujelét, becsületesen, komolyan szo-

rozóan szük-
határozat is
is irtak.
dolga pedig
ik s kétség-
okkal inkább
Postás István
kedett volna
minden ilyen
szokott el-

az interpellá-
szágvilésdi
zeket.

szanatórium

szanatóriumról.

amelyet az
t a természet
gyik legrette-
e az ember-
titása borzal-
int a leggyil-
gyütt halad a
dása. — Ez
egelső felada-
mindazoknak,
lökké teszi. E
o érény, mert
adalmat ment

nek, hogy a
észét, a ma-
Egy tüdőbeteg
000 koronát
zott a napok-
lap hasábjain
hosszabb cik-
sz borzalmi-
éről. A cikk-
eteket:

ve, aránylag 0
na a testi be-
ogy mekkora
ági börtön és
n. Hogy éven-
unk van, ezt
ezen betegség-
közöttünk,

gyházzal, fog-
uk, hogy min-
rt fenn az ál-
en iavitási cé-
erencesétlenek,
szabott elitél-
ány. Hatszáz-
nte közegész-
m által fenn-
rium-egyesü-
a egyedül 200
llam 600 ezer
szomorú hírű
belül nem ne-
nak legfonto-
y, míg a kul-
k mindenkifő-
denki, állam,
is eszméken
élkül, komoly-
ör mindent az
ndenbe bele-
g, életismeret,
s sokszor lel-

vésbbé vagy-
et áldoz, mint
aidnem közp-
ban Budapest.
szeti célokra
ilyeneket egy
70—80000 em-
ciális koponya
ebrecen város
molyan szo-

ciális és komoly politikai gondolkodásának. Egy 3 0holdas ingyen területet, 200.000 korona költségi fedezettel adott egy ingyenes tüdőbeteg-szanatórium építéséhez. E költséghez azonban még 300.000 koronára van szükség. Honnan szedi ezt össze a derék József-főherceg szanatórium-egyesület? — Megint csak a társadalomhoz kell fordulnia. Első sorban a nőkhöz.

Minden egyesületi akciónak ellensége vagyok; régóta firkálom, hogy minden gazdag, sőt kissé tehetősebb polgárát az államnak egy külön jótékonyági adóval terhelném meg nemkülönbön a községeket, városokat. De minden ellenszenvem elnémem a 70—80.000 koporsóval szemben. Ennél komolyabb és szomorubb ügyét hazámnak nem ismerem. — A kivándorlás is enyhébb csapás. De meghalni hagyni évente annyi ezer magyar életet, ez olyan bűn, amelyért nem ártana a világ legszebb parlamentjét ott a Dunaparton álmából felrázni és tetemrehívás elé állítani.

És most egyenesen agitálás szempontjából írom e sorokat. Melyek mikor megjelennek, aznap délután a városligeti Gerbeaud-pavillonban ugynevezett jótékony hölgyek, Augusztina főhercegnő nevében valami innepiséget rendeznek a debreceni szanatórium föl építhetése céljára.

Bárkik legyenek e hölgyek, angyalok. Ha még hozzá a dívatos és üres bazároskodási szerepen kívüli meg is érzik, miért mosolyognak, kacéerkodnak, szóval: dolgoznak, duplán angyalok. S mindazok, akik önként lefizetik a hölgyeknek adóikat, több mint istenek. Emberek a javából, akk méltán emberek. Isten, aki a szomorú és gonosz szerencsétlenséget a földre küldtet, őrizze meg őket mindkettőtől. A humánus és becsületos Debrecen várost pedig áldja meg mindkét kezével.

L. T.

Jól esik e melegnagu elismerés, amely oly ritkán jár ki Debrecennek. Az elismerésben osztoznak azok, akik e nagy kérdés intézésében részt vettek, *Domahidy Elemér* főispánnal, *Kovács József* polgármesterrel, a városi tanács s városunk ama kiválóságai, a kiket minden szép és nagy eszme érdekében folytatott akcióban ott találunk.

HIREK

— **Magyar Gábor nyugalmában.** Hír szerint Magyar Gábor, a kegyes tanítórend érdemes főnöke, aki évekig volt a debreceni főgimnázium igazgatója, agg korára való tekintettel nyugalmába megy. A kegyesrend ügyeit ideiglenesen Jászay Rezső, a rendfőnök titkára s a debreceni főgimnázium volt igazgatója, a jeles történetíró látja el. Valószínűleg őt fogják kinevezni a rend új főnökévé is.

— **Egyházválasztók névjegyzéke.** A református egyház a következő értesítést tette most közre: A református egyház választók névjegyzékét a felszólamlási bizottság május 28-án megállapította. A tömegesen folyomódók az adó befizetést nem igazolták és ezek kihagyattak. Azonban ha adójokat f. évi jun. 20-ig lefizetik és az esperes előtt igazolják: a névjegyzékbe az esperes által felvétetnek.

— **A nagy árvíz.** Déváról jelentik: Éjjel az árvíz mindössze 10 centiméterrel emelkedett. Távirati jelentés szerint délelőtt 10 óra tájban újabb víztömeg várható. Nagyváradról jeentik: A Sebeskörös a legutóbbi két nap alatt annyira megáradt, hogy a Körösvölgy veszedelemben forgott. Mezőtelegd környékén a folyó áttörte a töltéseket. A mezőtelegd uradalom másfélméteres víz alatt áll s a munkáslakásokat elborította az ár. A meggyespaták szintén kiöntött és a lakások pincéit elárasztotta. A kár nagy. A Sebeskörös a Körösvölgy vidékén pusztított nagyobb arányban különösen a Nagyvárad Erdőipar r.-t. telepén. Szentlázár községben a Bisztra egyesült a Holt-Berettyó-

val és az egyesült erővel előretörő ár elmosta az összekötő hidat éppen akkor, amikor egy marhacsordát hajtott keresztül rajta egy Kurtuly Anna nevű 16 éves leány. A leány belefutott az árba és a tehének elpusztultak. Nagybecskerekéről jelentik, hogy Csebza községet a víz teljesen elöntötte. A gát átszakadt s a víz oly rohamosan jött, hogy a házakat elseperte. 50—60 ember elpusztult, a vetések tönkrementek, a kár több mint 10 millió korona. A falu és környéke fölött a víz 3 méter magas. Elpusztult Petromány község is, amely 2 és fél méter mély víz alatt van.

— **A katonák aratási szabadsága.** Néhány év óta a honvédelmi miniszterium engedélyt adott arra, hogy július-augusztus hónapokban a katonai parancsnokságok ugynevezett aratási-szabadságot adhassanak a legénység földmivelő-kiszagda foglalkozású tagjainak. Az aratási szabadságolások mindig hosszú, írásos eljárás útján történtek. Ezidén megváltozott ez a rend és a honvédelmi miniszter máris értesítette Debrecen és Hajdúvármegye törvényhatóságát, hogy nem szükséges írásban kérni a szabadságolást, hanem elegendő, ha az aratási szabadságot ezredraporton élőszóval kérik a földmiveskatonák.

— **A bomba.** Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy tegnap este 10 órakor a képviselőházban, a Dunára néző terraszán egy dinamitpatron fölrobbant. Híre terjedt csakhamar, hogy a képviselőház ellen merényletet akartak elkövetni. A rendőrség természetesen a legszélesebbkörű vizsgálatot indította meg. Ma délelőtt már körülbelül meg is állapította, hogy alighanem valamely éretlen gyermekcsinnyről van szó. Azt hiszik, hogy nem is bomba volt az, ami felrobbant, hanem valami petárda-féle. A szilánkjait nem találják sehhol. Azonban bizonyos, hogy a babérfát, amely alatt a veszedelmes dolog felrobbant, össze van tépve. A rendőrség azt hiszi, hogy csak papírba göngvölt puskapor volt. Azok persze, akik a terraszon ültek nagyon megijedtek.

— **A román trónörökös balesete.** Bukarestből táviratozzák: Ferdinánd herceg trónörökös és gyermekei automobilon mentek egy keskeny uton, melyet az esőzés erősen megrongált. Az autó egy vizgödörbe esett, ablakai betörték, a trónörökös és gyermekei könnyebb sérüléseket szenvedtek. Más hír szerint a trónörökös, mikor egy ökrös kocsit akart kikerülni, egy árokba zuhant, ő mag könnyebben, gyermekei súlyosan megsérültek.

— **Petőfi apjának mézsárszéke.** Kiskőrösről táviratozzák: Kiskőrös községének tanácsaelhatározta annak a városi épületnek a lebontását, melyben Petőfi Sándor apjának Petrovics Istvánnak volta mézsárszéke. Érdekes, hogy Petrovics óta állandóan mézsárszék van a nagy költő apjának volt üzlethelyiségében, nemkülönbön az is, hogy míg Petrovics szegényesen sem tudott megélni az üzletből, a későbbi mézsárosok mind vagyont szereztek a „Petőfi-mézsárszék“-ben.

— **A munkásforradalom utójátékai.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma reggel a Ganzgyárban 60 gombolyító munkás beszüntette a munkát és sztrájkba lépett. Ennek a sztrájknak előzménye az volt, hogy egy munkás a tegnapi nap folyamán ivet körözött a szakszervezet megbízásából aláírás végett. Ezt a munkást elbocsájtotta az igazgatóság. A hatvan gombolyító munkás erre szolidaritást vállalt az elbocsájtottal és a többi munkást is sztrájkra akarták bírni. Ezek azonban megdöntötték a dolgot és jobbnak vélték tárgyalni az igazgatósággal. A sztrájk valószínűleg még ma véget ér, mert az igazgatóság az elbocsájtott munkást hajlandó visszafogadni. — Említettük a kétnapi munkás-

forradalmat követő napon, hogy a Váci-ut 166. szám alatt levő 26-os örszobát a zavargók feldúlták, fel is gyújtották és mindent összetörtek. A rendőrség igen szigorú nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. Ma előállítottak két munkást, akit gyanúsítanak a bűncselekmény elkövetésével. Az egyiknek a neve Nugatics György, a másiké Varga János. Mindketten kovácslegények. Ezek a rendőrségen bevallották, hogy ők igenis villamos kocsikat borítottak fel és meggyújtották azokat, de az örszoba tájékan sem voltak. Ma hallgatták ki őket a rendőrségen és mindkettőt le is tartóztatták, mert igen sok bizonyíték van ellenük.

— **A „Titanic“ katasztrófájához.** Newyorkból jelenti egy kábeltávirat, hogy a kiküldött vizsgálóbizottság kétségtelenül megállapította, hogy azösszes utasokat meglehetősen volt menteni, ha a „Californian“ gőzös személyzete nem fogadta volna a legnagyobb közönyt a segélykérést. A bizottsági jelentés a drótnélküli táviratozás nemzetközi szabályozását s az utasok biztonságára vonatkozó intézkedések revízióját ajánlja.

— **A görög katolikus románok a magyar püspökség ellen.** Gyulafehérvárról táviratozzák: Mintegy 6000 görög katolikus román Illéfalvi Papp György és Márku dr. kanonok elnöklete alatt ma kongresszust tartott, amelyen a görög katolikus magyar püspökség felállítását károsnak mondták ki s távratban tiltakoztak az ellen a pápánál és a királynál. A pápához memorandumot is küldenek s a tiltakozáshoz való csatlakozásra föl hívják az összes görög katolikus püspököket és Mihályi érseket is.

— **Vendéglős, aki rablásból él.** Szatmárról jelentik: Két hónappal ezelőtt a szatmári rendőrség letartóztatta Székely Endrét. Ösbudavára volt vendéglősét, kiról kiderült, hogy évek óta rabló módjára fosztogatja vendégeit. Kedden volt a törvényszéki főtárgyalás, mely későn éjjel ért véget. A bíróság bíróság rablás büntetésben mondtotta ki bűnösnek, és 4 évi fegyházra ítélte.

— **Az iparművészeti kiállítás utolsó két napjára 50 fillérre szállította le a rendezőség a belépődíjakat, hogy mindenkinek alkalma legyen az utolsó napokban még egyszer megtekinteni a bucsuzó műipari termékeket.** — Munkás és tanulójegy 30 fillér. A tegnapi d. u. tartott sorsoláson kétszáz tag nyert. A nyerek névsora a kiállítási pénztárnál tekinthető meg. Azon tag, aki nyereményét 31-én d. u. 5 óráig nem veszi át, vagy annak átvétele dolgában nem intézkedik, nyereménytárgyától elesik és az Egyesület tulajdonába megy át. Miután asorsolás igen sokáig tartott, a bíráló bizottság kénytelen volt gyűlését a mai napra áttenni. A zsüri ma délelőtt 11 órakor ül össze, az iparművészeti kiállítás helységében. A rendezőség ezen ut szólitja fel az összes helybeli kiállítókat, hogy a kiállítási tárgyakért 1-én délelőtt 10 órakor jelentkezzenek. A leszámolás június hó 5-én lesz. Eddig összesen 2685-en látogatták a kiállítást és igen sok mű tárgy kelt el.

— **A református tanár gyűlés.** Zilahról táviratozzák: A református országos tanár egyesület a Weselényi-kollégiumban most tartotta meg közgyűlését Dóczy Emil debreceni középiskolai felügyelő elnöklete alatt. A miniszter részéről Péchy Imre miniszteri tanácsos, az erdélyi református egyházkerület részéről Pokoly József, a tanáregyesület részéről Kardos Albert dr. debreceni áll. főreáliskolai igazgató volt jelen. A gyűlés üdvözölte Zichy János gróf kultuszminisztert, Balogh Jenő államtitkárt és Boncz Ödön miniszteri tanácsost. Csűrös Ferenc dr. debreceni főgimnáziumi tanár „A kálvinista tradíciók és a modern nevelés“ címén fölolvasást tartott. Este a város bankettet rendezett a tanárok tiszteletére.

— Szerencsétlenség a sporttéren. Tegnap este már röviden jeleztük, hogy Gábor Jenő szappangyári hivatalnok vállpereccét törte. Gábor szenvedélyes footballista volt, tagja a D. T. E. cmü egyesülésnek és tegnap is a Nagyerdei sporttelepen kergette a lapdát. E közben sötétedni kezdett, a vizes pályán elbukott s egy szembe futó iatékos keresztülesett rajta. Ez felakart ugrani, mi közben úgy találta megrugni Gábort, hogy annak vállperece eltört. Lakásán ápolják.

— Baleset részegség miatt. Kricsbai Jenő kocsi tegnap délben a Nagyléltai-uton lucernát szállított a városba. Annyira ittas volt, hogy a magasra felrakott kocsin eszméletét veszítette, lebukott a földre s a székér a mellén keresztülment. Sulvos bordatörést szenvedett. A kórházban ápolják.

— Leesett a lóról. Süveges Mihály 13 éves fiú Tóth Ferenc nagyverdői erdőőrrel kocsisként állott szolgálatban. Ma délután a lovakat akarta megitatni, felült egyiknek a hátára. De leesett arról és a jobbkarját eltörte. A kórházba szállították.

— Megverték a saját lakásában. Sebő Dezsőné panaszt tett a rendőrségen, hogy egyik ismerőse bement lakására, szidalmazta, letépte a ruháját, ingét s mikor anyja az illetőt elakarta távolítani, az a szobában álló vízzel telt lavort hozzávágta.

— Verekedő család. Özvegy Szabó Lajosné Kar-utcai lakosnő ma délelőtt panaszt tett a rendőrségen unokafivére ellen, aki nevével és beteges gyermekével olyan brutálisan bánt, hogy azokat a háztól elűzdte s ezeknek ő és nővére nyújtott menedéket. Ma a garázda ember megjelent Szabóknál s ott anyját azért, mert gyermekének menedéket adott, meg akarta verni. Ez rendőrért futott amikor is magára maradt a dühöngő emberrel s ez nekitámadt és annyira megverte, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. A garázda család ellen megindították az eljárást.

— Tűz a csavargyárban. Ma délben a Gyár-utca 2. szám alatt levő csavargyárban a tetőzet a kazáncsőtől tüzet fogott s jelentéktelen területen meggyuladt. A gyár személyzete azonban a tüzet csakhamar lokalizálta, úgy hogy a kivonult tűzoltóknak már nem akadt dolguk.

— A nagy mozikatasztrófia. Madridból táviratozzák, hogy a „Villa Realin“ történt nagy moztüzeztés következtében — mint hivatalosan megállapították — összesen 61 emberélet pusztult el és 162 ember megsebesült. A legtöbb ember nem tűzhalállal halt meg, hanem a pánikban egymást agyontaposzták és halálra marcangolták. A mozi egyik kijárata zárva volt és ez okozta a nagy veszedelmet.

— Rendőri hírek. Balogh József cigányzenész panaszt tett egy kőmives legény ellen, aki Browning-fegyverét elvette s mikor azt visszakövetelte, tetteg bántalmazta. — Nagy Károlyné tanítónőtől ismeretlen tettes értékes hegedűjét, melyben „Wien 1873. Tanzer Debrecen“ jelek voltak, ellopta. — Grosz Ernő egy szabósegédet jelentett fel több rendbeli lopás miatt. Az illető állítólag raktárát állandóan dézsmálta és több télikabátot lopott, melyeket egy szolgálóval a zálogházakban helyeztetett el.

— Női divatkelmék kosztülmökre, tavaszi és divatos doublekelmék, sima angol szövetek, gyapjú grenadinok, szint játszó selyem Marquisette, divatos ajouros zsinór díszek, rojtok, csipkék, napernyők és entouscas ernyők nagy választékban kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— Kristály viz palackja 4 fillér. Megrendelhető telefonon 820.

— Műjég házhoz szállítva megrendelhető telefonon 820.

— Orvosi körökből. Karlsbadból jelenti dr. Rózsa Ignác, hogy orvosi gyakorlatát a Goldener Schwarc nevű házban folytatja.

— Leány Costümök, Leány Paletók, Intézeti felöltők, gyermek kabátok óriási választékban megérkeztek Halmágyi divatházában.

— A Nemzeti kávéházban szombattól kezdve minden nap még itt nem létezett Tiroli zenekar ének- és bohózatokkal összekötte működik. Belépti díj nincs. Ételek és italokról gondoskodik Rosner A. kávé.

— Butorcsarnok áthelyezés Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcsarnok (Csapó-u. és Piac-utca sarok) Takaréék és Hitelintézet r.-t. palotája emeleti termeiben helyeztetett át. A Butorcsarnokban 80 szoba butor áll a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vételkötelezettség nélkül megtekintse. A csarnokban eladott műbutorokért Kovács Gyula műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

„Henneberg-selyem“ csakis ezt vegyen fekete, fehér és színes K 1.85-től méterenként! blousok és felöltőkre. Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot postafordulattal küldünk. Selyemgyár Henneberg, Zürich

Borszéki
GYÖGYES ÜDÍTŐVIZ

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Kapható:
Mayer Jenő és Béla cégnél.
Telefon 1-45.

Művészek rajzai után készült
Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok,
minden társadalmi osztály részére.
Különlegesség a butoriparban:
virágos gyökér Tuja.
Jellemző sajátosságai:
Harmonikus összehatás,
Mély tűzű színek,
Idővel növekvő színelakulás.

Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a Debreczeni
Butorkészítő Asztalosok Áruccsarnok
Szövetkezeté
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja
Hunyadi-u. 17/19. sz. Demetrovics-palota.
Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül.
Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányú szőnyegek dus választékban kaphatók. — Telefon 968.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Meghüléssel eredő csúszkóssvény- és reuma

ellen legjobb hatásos a híres

Király-Balzsam!

Hatás nemcsak a csúszkóssvény- és reuma ellen, hanem a legkülönbözőbb ízületi betegségekre is. Már egyszeri bedörzsölésénél a fájdalmak teljesen megszűnnek.

Fog- és fejfájást 5 peron alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárban Kossu h-utca 8. színház mellett.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Esküdtzéki főtárgyalások. Május 30. Szabó Vince erős felindulásban elkövetett halál okozott súlyos testi sértés büntette. — Május 31. Vajda Dezső nyomtatvány utján

elkövetett rágalmazás vétsége. Junius hó 3—4. Hegedüs Mihály és társai rablás bűntette. Az Angyal Sámuelnél történt rablásból folyólag, melyben 50 tanunál több van beidézve.

Törvényszéki rendes főtárgyalások. — Május hó 31. Stroble Illés királysértés vétsége. Ráczy Jánosné súlyos testisértés bűntette. Berkovics Ede hivatalból üldözendő 2 rendbeli rágalmazás vétsége.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	888.50
Oszták hitel	688.50
4 százalékos koronajáradék	89.05
Allamvauat	730.—
Jelzálogbank	466.—
Rimamurányi	755.—
Salgótarjáni	752.—
Közuti vasut	769.25

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 1/8%, Berlin 4 1/2% London 3 1/2%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentés	
Bura októberre	11.51
áprilisra	11.89
májusra	11.89
Róza októberre	9.68
Zala októberre	9.17
Tengerei májusra	8.95
Tengerei 1912. év júli	8.06
augusztusra	8.06

Irányzat:

Készárú változatlan.

A jegybank főtanács-ülése. Fővárosi tudósítónk jelenti: Az Oszták-Magyar Bank főtanácsa holnap délelőtt Budapesten ülést tart. A főtanács ülésén Pranger vezértitkár jelentést tesz a pénzpiac helyzetéről és hirszerint, ismét érdekes nyilatkozatban fogja ismertetni a jegybank pénzügyi politikáját.

A közgazdasági egyetem. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Károlyi Mihály gróf ma délután öt órára érkekezletre hívta össze a közgazdasági érdekképviseleti szervezetek és a miügyetemi tanári kar kiküldötteit. Ez érkekezlet célja volt, hogy azok az érdekeltek tényezők, amelyek a közgazdasági egyetem ügyét már eddig is leghatásosabban fölkarolták, a vallás- és közoktatásügyi miniszter által e tárgyban legközelebb összehívandó ankét elé egyöntetű megállapodással léphessenek.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Feldmann Jakab Budapest, Király-utca 97. sz., Weisz Jakab Füzesabony, Horesch József Pancsova, Nádor Albert Szombathely, Walter Rezső Maroshévíz.

Ingatlanok forgalma.

Pataki József veszi Papp Ferencné Pécics Ceciliától 159 négyszögöl ujosztású földet 1118 koronáért.

Török Gábor és neje Balogh Julianna veszik Rosenfeld János és neje Varga Gizellától 422 négyszögöl Boldogfalvakerti ingatlant 4442 koronáért.

Fejes Béla és neje Balázs Rózsa veszik Balázs János és társaitól ondódi zántóföldet 20.000 koronáért.

Hajós Géza és társai veszik dr. Megyery Páltól majorsági szántóföldeket 208.000 koronáért.

Krausz Adolf és neje Blau Regina veszi Ary Lajos és neje Pető Rózától 314 öl területű csapókereti házat 27000 koronáért.

Dihen János és neje Nagy Róza veszik Bundi Bálinttól Zrínyi-utca 29. sz. házat 2400 koronáért.

Nagy Sándor és neje Szilágyi Julianna veszik özv. dr. Reichard Manoné és Mandel Samutól 253 négyszögöl területű majorsági földet 1771 koronáért.

Ary Lajos és neje Pető Róza veszik Erdődy Lajos és neje Munkácsy Zsuzsánától 300 négyszögöl területű házastelkét 40.000 koronáért.

— Szerencsétlenség a sporttéren. Tegnap este már röviden jeleztük, hogy Gábor Jenő szappangyári hivatalnok vállpercét törte. Gábor szenvedélyes footballista volt, tagja a D. T. E. cmű egyesülésnek és tegnap is a Nagyerdei sporttelepen kergette a labdát. E közben sötétedni kezdett, a vizes pályán elbukott s egy szembevető játékos keresztülesett rajta. Ez felakart ugrani, mi közben úgy találta megrugni Gábort, hogy annak vállperce eltört. Lakásán ápolják.

— Baleset részegség miatt. Kricsbai Jenő kocsi tegnap délben a Nagylétei-uton Lucernát szállított a városba. Annyira ittas volt, hogy a magasra felrakott kocsin eszméletét veszítette, lebukott a földre s a szerker a mellén keresztülment. Súlyos bordatörést szenvedett. A kórházban ápolják.

— Leesett a lóról. Süvegcs Mihály 13 éves fiai Ferenc nagyerdői erdőőrnel kocsiként állott szolgálatban. Ma délután a lovakat akarta megitatni, felült egyiknek a hátára. De leesett arról és a jobbkarját eltörte. A kórházban állították.

— Megverték a saját lakásában. Sebő Dezsőné panaszt tett a rendőrségen, hogy egyik ismerőse bement lakására, szidalmazta, letépte a ruháját, ingét s mikor anyja az illetőt elakarta távolítani, az a szobában álló vízzel telt lavort hozzávágta.

— Verekedő család. Özvegy Szabó Lajosné Kar-utcai lakosnő ma délelőtt panaszt tett a rendőrségen unokafivére ellen, aki nével és beteges gyermekével olyan brutálisan bánt, hogy azokat a háztól elűzte s ezeknek ő és nővére nyújtott menedéket. Ma a garázda ember megjelent Szabóknál s ott anyját azért, mert gyermekének menedéket adott, meg akarta verni. Ez rendőrért futott amikor is magára maradt a dühöngő emberrel s ez nekitámadt és annyira megverte, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. A garázda családja ellen megindították az eljárást.

— Tűz a csavargyárban. Ma délben a Gyár-utca 2. szám alatt levő csavargyárban a tetőzet a kazáncsótól tüzetfogott s jelentéktelen területen meggyuladt. A gyár személyzete azonban a tüzet csakhamar lokalizálta, úgy hogy a kivonult tűzoltóknak már nem akadt dolguk.

— A nagy mozikatasztrófia. Madridból táviratozzák, hogy a „Villa Realin“ történt nagy moztitűzvetés következtében — mint hivatalosan megállapították — összesen 61 emberélet pusztult el és 162 ember megsebesült. A legtöbb ember nem tűzhalállal halt meg, hanem a pánikban egymást agyontaposzták és halálra marcangolták. A mozi egyik kijárata zárva volt és ez okozta a nagy veszedelmet.

— Rendőri hírek. Balogh József cigányzenész panaszt tett egy kőmives legény ellen, aki Browning-fegyverét elvette s mikor azt visszakövetelte, tettleg bántalmazta. — Nagy Károlyné tanítónőtől ismeretlen tettes értékes hegedűjét, melyben „Wien 1873. Tanzer Debrecen“ jelek voltak, ellopta. — Grosz Ernő egy szabósegédet jelentett fel több rendbeli lopás miatt. Az illető állítólag raktárát állandóan dézsmálta és több télikabátot lopott, melyeket egy szolgálóval a zálogházakban helyeztetett el.

— Női divatelmék kosztümökre, tavaszi és divatos doublekelmék, sima angol szövetek, gyapjú grenadinok, szint játszó selyem Marquissette, divatos ajouros zsinór díszek, rojtok, csipkék, napernyők és entous cas ernyők nagy választékban kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— Kristály viz palackja 4 fillér. Megrendelhető telefonon 820.

— Műjég házhoz szállítva megrendelhető telefonon 820.

— Orvosi körökből. Karlsbadból jelenti dr. Rózsa Ignác, hogy orvosi gyakorlatát a Goldener Schwarc nevű házban folytatja.

— Leány Costümök, Leány Paletók, Intézeti felöltők, gyermek kabátok óriási választékban megérkeztek Halmágyi divatházában.

— A Nemzeti kávéházban szombattól kezdve minden nap még itt nem létezett Tiroli zenekar ének- és bohózatokkal összeköve működik. Belépti díj nincs. Ételek és italokról gondoskodik Rosner A. kávé.

— Butorcsarnok áthelyezés Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcsarnok (Csapó-u. és Piac-utca sarok) Takarékos és Hitelintézet r.-t. palotája emeleti termeiben helyeztetett át. A Butorcsarnokban 80 szoba butor áll a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vételkötelezettség nélkül megtekintse. A csarnokban eladott műbutorokért Kovács Gyula műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

„Henneberg-selyem“ csakis ezt vegyen fekete, fehér és színes K 1.35-től méterenként blousok és felöltőkre. Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot postafordulattal küldünk. Selyemgyár Henneberg, Zürich

Borszéki
GYÖGYÉSZÜDÍTŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Kapható:

Mayer Jenő és Béla cégénél.

Telefon 1-45.

Művészek rajzai után készült
Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok,
minden társadalmi osztály részére.

Különlegesség a butoriparban:

virágos gyökér Tuja.

Jellemző sajátosságai:

Harmonikus összehatás,
Mély tűző színek,
Idővel növekvő színelakulás.

Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a Debreczeni

Butorkészítő Asztalosok Árucarnok
Szövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja
Hunyadi-u. 17/19. sz. Demetrovics-palota.

Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül.
Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányú szőnyegek dus választékban kaphatók. — Telefon 968.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Megállítástól eredő csúszás, köcsvény- és reuma ellen a legjobb házi- és híres

Király-Balzsam!
Hátsón némi esetben megoldja, amennyiben gyakrabban idült állapotokból is már egyszeri bepraxolásnál is fájdalomokat teljesen megszünteti.
Fog- és fejfájást 5 perces alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárában Kossu h-utca 8. színház mellett.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Esküdtszéki főtárgyalások. Május 30. Szabó Vince erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértés bűntette. — Május 31. Vajda Dezső nyomtatvány utján

elkövetett rágalmaszás vétsége. Junius hó 3-4. Hegedüs Mihály és társai rablás bűntette. Az Angyal Sámuelnél történt rablásból folyólag, melyben 50 tanúnál több van beidéztve.

Törvényszéki rendes főtárgyalások. — Május hó 31. Stroble Illés királysértés vétsége. Rác Jánosné súlyos testisértés bűntette. Berkovics Ede hivatalból üldözendő 2 rendbeli rágalmaszás vétsége.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	888.50
Osztrák hitel	688.50
4 százalékos koronajáradék	89.05
Államvasút	730.—
Jelzálogbank	466.—
Rimamurányi	755.—
Salgótarjáni	752.—
Közuti vasút	769.25

Irányszat:

Magánleszámtólasí kamatláb:

Bécs 4 3/8%, Berlin 4 3/8% London 3 1/2%

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Bura októberre	11.51
Apriliara	—
májusra	11.89
Rózsa októberre	9.68
Zab októberre	9.17
Tengeri májusra	8.95
Tengeri 1912. év júli augusztusra	8.06

Irányszat:

Készárú változatlan.

A jegybank főtanács-ülése. Fővárosi tudósítónk jelenti: Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa holnap délelőtt Budapesten ülést tart. A főtanács ülésén Pranger vezérítőkár jelentést tesz a pénzügyi helyzetéről és hírszerint, ismét érdekes nyilatkozatban fogja ismertetni a jegybank pénzügyi politikáját.

A közgazdasági egyetem. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Károlyi Mihály gróf ma délután öt órára érkekezletre hívta össze a közgazdasági érdekképviseleti szervezetek és a műegyetemi tanári kar kiküldöttjeit. Ez érkekezlet célja volt, hogy azok az érdekeltek ténnyezők, amelyek a közgazdasági egyetem ügyét már eddig is leghatározottabban fölkarolták, a vallás- és közoktatásügyi miniszter által e tárgyban legközelebb összehívandó ankét elé egyöntetű megállapodással léphessenek.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Feldmann Jakab Budapest, Király-utca 97. sz., Weisz Jakab Füzesabony, Horesch József Pancsova, Nádor Albert Szombathely, Walter Rezső Maroshévíz.

Ingatlanok forgalma.

Pataki József veszi Papp Ferencné Petics Ceciliától 159 négyszögöl ujosztású földet 1118 koronáért.

Török Gábor és neje Balogh Juliánna veszik Rosenfeld János és neje Varga Gizellától 422 négyszögöl Boldogfalvakerti ingatlant 4442 koronáért.

Fejes Béla és neje Balázs Rózsa veszik Balázs János és társaitól ondódi zántóföldet 20.000 koronáért.

Hajós Géza és társai veszik dr. Megyery Páltól majorsági szántóföldeket 208.000 koronáért.

Krausz Adolf és neje Blau Regina veszi Ary Lajos és neje Pető Rózától 314 öl területű csapókerti házat 27000 koronáért.

Dihen János és neje Nagy Róza veszik Bundi Bálintnéől Zrinyi-utca 29. sz. házat 2400 koronáért.

Nagy Sándor és neje Szilágyi Juliánna veszik özv. dr. Reichard Manoné és Mandel Samutól 253 négyszögöl területű majorsági földet 1771 koronáért.

Ary Lajos és neje Pető Róza veszik Erdődy Lajos és neje Munkácsy Zsuzsánától 300 négyszögöl területű házastelkét 40.000 koronáért.

Uj üzlet! Megnyílt! Uj üzlet!
Bluz-, Alj- és Pongyola-Áruház
 Csapó-u. 18. volt gyógyszer-tár helyén.
Saját varroda az üzletben.
 Rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Gyászruhák 5 óra alatt készítettetnek. (Mosó pongyola 5 kor)

Telefon 945. Telefon 945.

Tüzifa, szén, mész, cserép, cement, tégl
 és mindennemű építkezési anyagok
 legolcsóbb beszerzési forrása

Szügyi Sándornál

Bánffy-u. 6. „Hungária“-malom mellett.

Donogán és Somossy
 DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Órlási választók

mindenféle szőnyegekben

Függönyök. — Ágy- és asztalterítők. — Divánterítők. — Lábtörölők. —
 :: Linoleum. — Butorszövetek. ::

379—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 493/2—1911. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Novotny J. czég b.-pesti lakos részére debreczeni lakostól 266 kor. 16 fill. tőke, ennek 1910. év szeptember hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 68 kor. 86 fill. perköltség erejéig 1912. évi február hó 10-én bíróilag felülfoglalt és 750 koronára becsült ló és kocsiból álló ingóságok **1912. évi május hó 31-én délelőtt 8 órakor** kezdetét veendő és Nyulas Böszörményi-ut 69. sz. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1912. évi május hó 6.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

751—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3271/2. 1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Mező Armin debreczeni lakos részére 70 kor. 80 fillértőke, ennek 1910. év július hó 19 napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 46 kor. 76 fillér perköltség erejéig 1910. évi október hó 26-án bíróilag lefoglalt és 1000 koronára becsült egy ló és négy darab tehénből álló ingóságok **1912. évi május hó 30-án, délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Nyilas-telep 42. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1912. évi május hó 6.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült **Kossuth-u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek**

üzletnek vagy irodának kiadók.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali tégl

és legszebb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

:: műhelyét áthelyezte ::

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Használjon
 szaggatás, fejfájás, oldalnyílás, hát- és derékfájdalmak ellen

Dr. Borovszky-féle
 most már kellemes szagu

Borolint.

Ára 80 fillér, próbaüveg 50 fillér.

Mosakodásra: szépitő és a legjobb fertőtlenítő

Borolin-szappant.

Ára 80 és 80 fillér.

Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen.

Borolin-csutorkát.

Ára 20 és 40 fillér.

Központi főrektár BUDAPEST II, Margit-rakpart 45.

Debreczenben kapható: Batáry Imre, Harsányi Lajos, Kubek Sándor, Mihalovits Jenő és Steiner Manó gyógyszer-tárában, „Központi“ Drogeriában, Balogh M. J., Deutsch Lajos, Mayer Jenő és Béla kereskedőknél és Nagy András keztü- és sérvkötő-gyárában.

A mesterdálnok

Cipőm szép és tökéletes,
 Benne járni élvezetes,
 Mert ha cipőt szegzek, varrok,
 Rajt' van

kaucsuk sarok.

Évtizedek óta bevált, megbízható gyártmány.

Georg Dralle

Bodenbach a. E.

Dr. Dralle

Nyirfa hajvize

Ára K 2.50

és K 5.—

használata

hajhullás és fejkorpa ellen

meglepő hatása.

Kísérelje meg!

Kapható a gyógyszer-tárakban, drogeriákban, illatszerkereskedésekben és jobb fodrász-üzletekben.

Simonffy- uteza 55.	Ruhafestő.	Szőchényi- uteza 6.
GÖZTÖRÖLŐ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Agytoll- tisztító.
Varga- uteza 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- uteza 14.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékosan osztozni.

Levelezés.

Tiszta multu fiatal uri leány olyan uri ember ismeretséget és barátságát óhajtana, ki jövőjéről is gondoskodik. Levelet e lap kiadóhivatalába kér „Nagyon fogom szeretni” jellegre.

Betöltendő.

Házmaster felvétetik. Iskola-u. 8.

Nappali kifizető fiu felvétetik Hoffmann és Kronovitz nyomdájában.

Egy fűszerkereskedő segéd és egy tanuló felvétetik Glüknél, Péterfián.

Jó házból való fiu óras tanonczul felvétetik Kurián Gyula óránál.

Gyakorlott joghallgató azonnali belépésre kerestetik. Dr. Lukács Béla, Piac-u. 71.

Ügyvédjelölt alkalmazást nyerhet. Ügyvédi iroda, Arany János-u. 6.

Bármiféle cím, körlevél, avagy boríték címzését elvállalok és azt gyorsan elkészítem. Jóírású fiatal ember. Cím a kiadóba.

20 koronát fizetek egy kifizető 13-15 éves fiunak. Jelentkezzenek a kiadóba.

Adás-vétel.

Gróf Andrassy, Tesseni, H.-Böszörményi szövetezeti és Hungaria tea vajak uradalmi írósvaj, gyenge májusi turó mindennap friss kapható Deutsch Lajos főüzletében Piac-utca 38. és fiók üzletében Piac-utca 72. sz.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Mindenki szőret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izó, Csapó-u. 18.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriás raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Lakás.

Két szoba előszobából álló utcai helyiség a Piac-utca legforgalmasabb helyén garcon lakásnak, vagy kereskedelmi irodának kiadó. Értekezhetni a Leszámitoló és Pénzváltó Bank Részvénytársaság ügyvezetőjével, Piac-utca 19. sz.

Különcle.

Weisz Ferencz gépzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

A legujabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek. **Pontos hiszolgálat.**

Félix-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csusz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészekgyulladások, méhgyulladás medencebeli sejtiszóvellob és izzadmán oknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomorbanálmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknek, sárgaság és epekőve nél meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád-, mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlaparak. — Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirat, interurban telefon.

Gyógy- és zenedij nincs.

Prospektust küld

AZ IGAZGATÓSÁG.

Permetezéshez

még ezidőszert az összes európai gyártmányok között, **technikai bebizonyításon** legtekélyesebb a **Veréb István** által, Debreczen I. Szapannos-u. 10 sz. saját ház. már 14 éve országsszerre közmegelégedésre gyártott, „**Sugár**” permetező. saját találmányu

Ára darabonként felelősség mellett 36 korona. Leírás ingyen és bérmentve. Óvakodjunk a m napság gombamódra növe, silány vásári permetezőktől.

Porol szövet- és csipkefüggönyöket, stórokat, divánvédőket, ágy- és asztalterítőket stb.
Fest
Tisztít fertőtleníve tisztít
Hrabéczy Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság, Széchenyi-utca 42. sz.

Máriavölgyi fürdő és Ásványvízforrások.

A vámfalui és turvékonyi határok összeszögélésénél renek 165 hold tölgyfaerdőtől környezett parkban, melyet most már a felnőit **fenyvesek** tesznek élénkebbé, szelid lejtővel alakul a kedves **Máriavölgy**, melynek ásványvízében gazdagsága talán az egész világon páratlanul. Alig 1/2 holdnyi területen 11 különféle **ásványvíz-forrás** fakad. Vannak itt **szénsavas, kénes, vasas, égvényes, sós, földes és glaubersós** források. Majdnem minden forrás kisebb-nagyobb mennyiségben jód tartalmu. A Gábor- (ugynevezett paradí) és Mártáforrások, azonkívül még nagymennyiségű hidrotiongázt is tartalmaznak. A fürdő **természetes szénsavas** fürdői, kiváló hatásuak. **Neurasthenia, szívbaj, hisztéria, elzsírosodás, Chronikus reuma, csusz, skrofula, bőrbetegség, vérelmeszesedés, gyengeség, sápkór, vesebaj és nőibajoknál stb.**

Modern új American fürdőkádak. Állandó fürdőorvos.

Villanyvilágítás. Zene. Pensiorend-szer. Idény május 1-től október 1-ig.

Posta- és vasuti állomás: **Vámfalu-Máriavölgy fürdő.**

A **Máriavölgyi Mária-forrás vize** utólérhetetlen bor-, gyógy- és üdítőviz. **Kapható minden fűszerkereskedésben** 1 láda 60 félliteres üveggel 9 K. Ezen árban az edény értéke 5 K is benne van. — Mindennemű kérdezősködésre készséggel ad felvilágosítást

a Fürdőigazgatóság.